10/03/2020

Τα ιερά Λείψανα των Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης στην Αληθινή Σύρου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου

Τα ιερά λείψανα των Αγίων Θεοστέπτων Βασιλέων Κωνσταντίνου & Ελένης υποδέχτηκαν κλήρος και λαός στον αύλιο χώρου του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής στην Αληθινή Σύρου. Τα λείψανα διεκόμισε από το Σκευοφυλάκειο της Ιεράς Μονής Θεοτόκου Τουρλιανής όπου φυλάσσονται ο Προεστώς της Ιεράς Μονής Θεοτόκου Τουρλιανής Πανοσιολ. Αρχιμ. Αλέξιος Παπαδόπουλος.

Μετά την Δοξολογική Δέηση, τελέστηκε ο Κατανυκτικός Εσπερινός, κατά τον οποίο ο Πανοσιολ. Αρχιμ. Αλέξιος Παπαδόπουλος μίλησε με θέμα: «ΟΡΘΟΔΟΞΩΣ ΠΕΡΙΠΑΤΕΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΓΝΩΣΕΩΣ ΟΡΘΩΣ ΠΟΙΕΙΝ».

Διαβάστε αναλυτικά την ομιλία του:

«Κάθε Κυριακή του έτους, αγαπητοί μου Συνεφημέριοι και ευλογημένοι μου Χριστιανοί, κάθε Κυριακή είναι χαρμόσυνη, αφού κατ' αυτή τιμούμε την Ανάσταση του Χριστού, χάρη στην οποία και εξ αιτίας της οποίας το ανθρώπινο γένος γνώρισε την αφθαρσία, την αιωνιότητα και τη σωτηρία.

Η σημερινή, όμως, Κυριακή, η Κυριακή της Ορθοδοξίας δεν είναι μια συνηθισμένη Κυριακή ημέρα. Διότι, επιπλέον των άλλων, ο πιστός λαός μας τιμά και γεραίρει, λαμπρύνει και εορτάζει την Ορθόδοξη πίστη, το Ορθόδοξο Δόγμα, το Δόγμα της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας μας.

Είναι η Μεγάλη και αγία Κυριακή, κατά την οποία εορτάζεται η νίκη της Ορθοδοξίας εναντίον κάθε ψεύδους, εναντίον κάθε αναλήθειας, εναντίον κάθε αιρέσεως, εναντίον κάθε ψευδοθεού· νίκη της Ορθοδοξίας εναντίον κάθε ψευδούς

διδασκαλίας, εναντίον κάθε ψευδούς φιλοσοφίας, επιστήμης, πολιτισμού….

Η Αγία νίκη της Αληθείας και της Ορθοδοξίας κατά του ψεύδους και των αιρέσεων, που τιμάται σήμερα με τη μνήμη της αναστηλώσεως των ιερών εικόνων, ο θρίαμβος της οποίας, όμως, σηματοδοτήθηκε πολύ νωρίτερα, στο πρόσωπο του Αγίου Θεοστέπτου και Ισαποστόλου Βασιλέως Κωνσταντίνου, ο οποίος ανέσυρε την Εκκλησία από τα σκοτάδια των Κατακομβών στο φως, κατέπαυσε τους διωγμούς εναντίον των Χριστιανών και θεμελίωσε την Ορθή Πίστη, συγκαλώντας την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας, και της Ευσεβεστάτης Μητρός του Ελένης, η οποία εύρε τον Τίμιο Σταυρό και ανήγειρε εμβληματικούς Ναούς, όπως το Ναό της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ, της Αναστάσεως στην Ιερουσαλήμ και της Εκατονταπυλιανής στη γειτονική μας νήσο Πάρο.

Τιμώντας, λοιπόν, τον διαχρονικό θρίαμβο της Ορθοδοξίας τιμούμε και τους πρώτους συντελεστές του, τους Αγίους Κωνσταντίνο και Ελένη, λείψανα των οποίων, που φυλάσσονται από αιώνων στο σκευοφυλάκιο της Ιεράς Μονής Θεοτόκου Τουρλιανής, όπως καταγράφεται και στον χειρόγραφο Κώδικά της του 1845, με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Δωροθέου Β΄, μεταφέρθηκαν για πρώτη φορά εκτός Μονής και εκτίθενται σε προσκύνηση απόψε εδώ, στον ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής, και αύριο στα Ιδρύματα της Σύρου, προς ευλογία και αγιασμό των προσκυνούντων αυτά πιστών.

Ευχαριστούμε όλοι τον Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας για την ευλογία του!

Ιδιαιτέρως δε προσωπικά τον ευχαριστώ, διότι μου εχορήγησε την πατρική του άδεια και ευλογία να ομιλήσω απόψε ενώπιόν σας για την Ορθοδοξία μας, το σέμνωμα και το καύχημα όλων μας.

Όλων, χωρίς καμμία σχεδόν εξαίρεση.

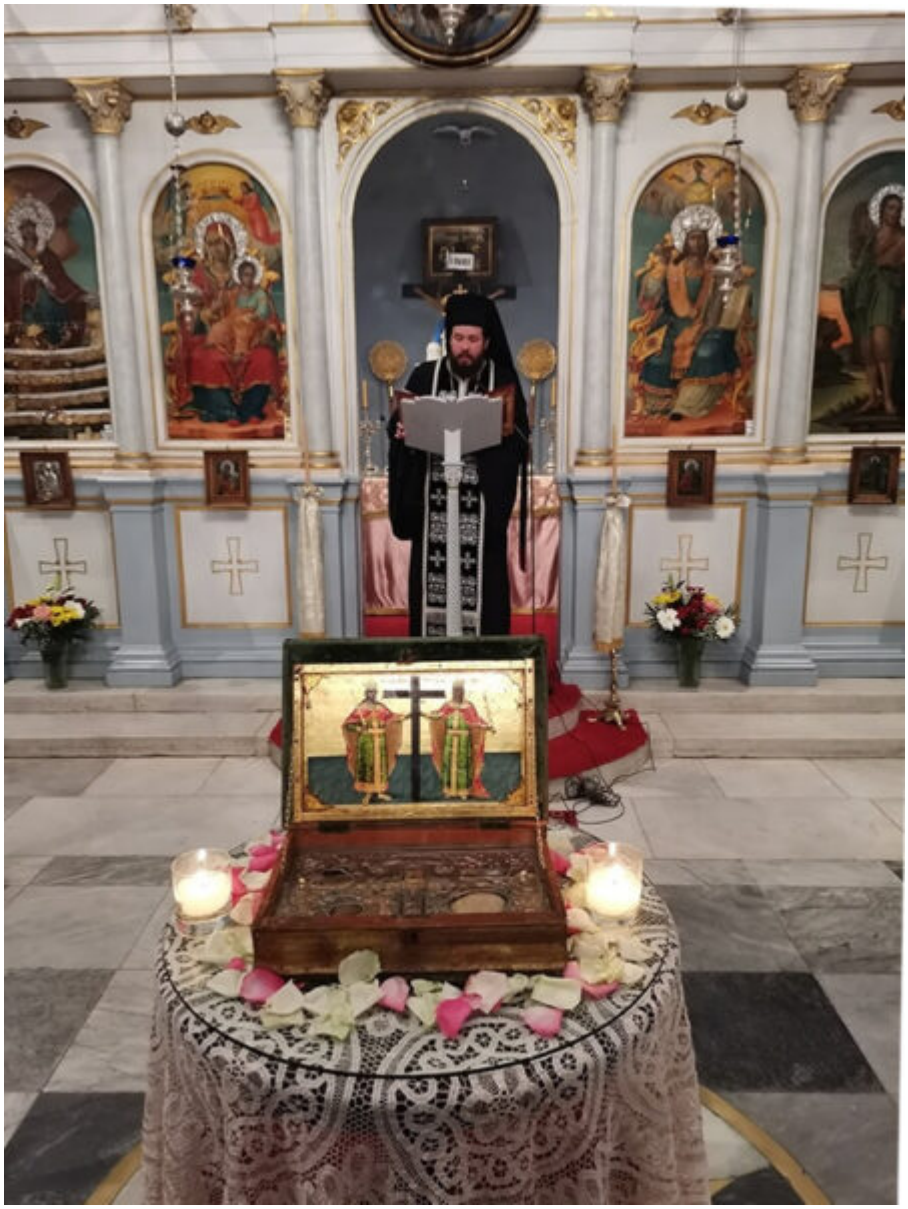

Κατά παράδοξο τρόπο ακόμη και μη θρησκεύοντες Έλληνες, άνθρωποι που δεν έχουν πολλή σχέση με την Εκκλησία και δεν γνωρίζουν την Ορθοδοξία και πάρα πολύ καλά, καταλαβαίνουν εν τούτοις, ότι η θρησκεία αυτού του τόπου αποτελεί ένα θησαυρό, και εκφράζονται με καμάρι γι’ αυτήν.

Πολλοί από αυτούς ενθουσιάζονται και από αισθητικά στοιχεία του ελληνορθοδόξου πολιτισμού, είτε της αρχιτεκτονικής, είτε της ζωγραφικής, είτε της μουσικής, είτε της ποικίλης χειροτεχνίας, που μιλούν μέσα στο είναι τους σαν μητρική γλώσσα,. συγκινούνται από σχήματα, χρώματα, ήχους, ευωδίες, γεύσεις, μορφές και γραμμές, κατά ένα αυθόρμητο ανεξήγητο τρόπο.

Αυτά, όμως, δεν αποτελούν βέβαια την ουσία της Ορθοδοξίας.

Γι’ αυτό, και όταν αυτά κάποτε λείπουν, η Ορθοδοξία δεν παύει να υπάρχει. Πέρασε άλλωστε, τόσο σε παλαιότερα όσο και σε νεώτερα χρόνια, μικρότερες η

μεγαλύτερες περιόδους στη ζωή της και χωρίς αυτά, χωρίς να έχει λόγου χάριν καμπάνες να καλούν στη λατρεία και χωρίς να διαθέτει βυζαντινούς ναούς στολισμένους με εικόνες και ντυμένους με τη ζεστασιά των λειτουργικών της τεχνών.

Η Εκκλησία των διωγμών και των κατακομβών στους πρώτους αιώνες, η Εκκλησία του γένους μας κατά την Τουρκοκρατία, αλλά και η Εκκλησία στις Κομμουνιστικές χώρες τον 20ό αιώνα, δεν είχε αυτά τα εξωτερικά βοηθήματα.

Και όμως έζησε και τότε.

Τέτοια αισθητικά στοιχεία, σαν αυτά που αναφέραμε προηγουμένως, αποτελούν την εξωτερική της μορφή, το ένδυμα του σώματός της, τον φλοιό του καρπού της, τον τύπο όπως λέμε.

Χρειάζονται ασφαλώς και αυτά, είναι ωραία και έχουν αξία, χρειάζεται δηλαδή και ο τύπος.

Δεν είναι όμως αυτά η ουσία!

Ποια είνε η ουσία της Ορθοδοξίας, ο καρπός, το είναι της, ποια είναι εκείνα, που χωρίς αυτά δεν υπάρχει;

Η ουσία της Ορθοδοξίας είναι, αδελφοί μου, πρώτον το δόγμα και η θεολογία της, οι αποκεκαλυμμένες, δηλαδή, δια Πνεύματος αγίου αλήθειες, που εμπιστεύθηκε στα χέρια της ο Θείος Ιδρυτής και Θεμελιωτής της δια του θεοπνεύστου κανόνος των αγίων Γραφών, και που εξήγησαν οι πατέρες και διδάσκαλοι διατυπώνοντας τους δογματικούς όρους.

Είναι κατόπιν η αρετή και αγιότης του βίου της, με την οποία επιβεβαιώνεται, στο πρόσωπο των τέκνων της, των αγίων μαρτύρων, των ομολογητών και των οσίων της, η αγάπη και υπακοή της στις εντολές του ουρανίου Νυμφίου και Σωτήρος της.

Είναι, επίσης, το ιερό συνοδικό πολίτευμα, με το οποίο ωργάνωσε την παρουσία της μέσα στον κόσμο και διεφύλαξε την ενότητά της μέσα στην ιστορία.

Είναι ακόμη η προσευχή, η λατρεία και τα μυστήριά της, με τα οποία κρατεί αδιάκοπη την αποστολική διαδοχή και κοινωνεί και ενώνεται αδιαλείπτως με την μυστική Κεφαλή της.

Είναι τέλος η όλη πνευματικότητα και ο μυστικισμός της, που την διατηρούν στο σωστό προσανατολισμό μέσα σ’ ένα κόσμο υλόφρονα, πολυπράγμονα, διαρκώς μεταβαλλόμενο και συχνά αλλοπρόσαλλο.

Με ένα λόγο ουσία της Ορθοδοξίας είναι η βιβλική, αποστολική και πατερική της παράδοση, που την καθιστούν σώμα Χριστού και την κρατούν μακριά από υπερβολές και ελλείψεις στη μέση και βασιλική οδό, που οδηγεί με ασφάλεια στον θεοχάρακτο προορισμό της, στην θέωση του ανθρώπου.

Απ’ όλα αυτά τα ουσιαστικά στοιχεία, μπορούμε να πούμε ότι κύρια, θεμελιώδη και περιεκτικά όλων των άλλων είναι τα δύο πρώτα, το δόγμα και το ήθος, η πίστη και η ζωή, η ορθοδοξία και η ορθοπραξία, ή, ακόμη απλούστερα, το τι πιστεύει και το πώς ζη ο ορθόδοξος Χριστιανός.

Αυτά τα δύο είναι απαραίτητα για τη σωτηρία μας, όπως είναι απαραίτητα στη βάρκα τα δύο κουπιά για να ταξιδέψει και στο πουλί τα δύο φτερά για να πετάξει!

Με ένα φτερό το πουλί πέφτει στο χώμα και με ένα κουπί η βάρκα στριφογυρίζει διαρκώς στο ίδιο σημείο.

Για να σωθούμε, χρειάζεται να έχουμε και ορθοδοξία και ορθοπραξία!

Για να διαπλεύσουμε το πέλαγος του παρόντος βίου και να φθάσουμε στο λιμάνι του παραδείσου, μας χρειάζονται και τα δύο αυτά κουπιά!

Και για να πετάξουμε στα ύψη της ουρανίου βασιλείας, είναι απαραίτητα και τα δύο αυτά φτερά.

Γι’ αυτό στην αγία Γραφή τονίζονται και τα δύο:

«Η πίστις σου σέσωκέ σε» (Ματθ. 9, 22) λέει, αλλά και «η πίστις, εάν μη έργα έχη, νεκρά εστι καθ’ εαυτήν» και «η πίστις χωρίς των έργων νεκρά εστι» (Ιάκ. 2, 17, 26).

«Ούτε πολιτείας ακρίβεια καθ’ εαυτήν μη δια της εις Θεόν πίστεως πεφωτισμένη ωφέλιμος, ούτε ορθή ομολογία αγαθών έργων άμοιρος ούσα παραστήσαι ημάς δυνήσεται τω Κυρίω, αλλά δει αμφότερα συνείναι, “ίνα άρτιος η ο του Θεού άνθρωπος” (Β’ Τιμ. 3, 17) και μη κατά το ελλείπον χωλαίνει ημών η ζωή. Πίστις γαρ εστιν η σώζουσα ημάς, ως φησιν ο απόστολος, “δι’ αγάπης ενεργουμένη” (Γαλ. 5, 6)» (Μ. Βασίλειος Ε.Π.Ε. 3, 324. P.G. 32, 1040Α).

Δηλαδή. Ούτε η προσεκτική ζωή καθ’ εαυτήν είναι ωφέλιμη, αν δεν έχη φωτισθεί

δια της πίστεως στον Θεό, ούτε η ορθή ομολογία θα μπορέσει να μας δικαιώσει εμπρός στο κριτήριο του Κυρίου, αν δεν συνοδεύεται από καλά έργα, αλλά πρέπει να συνυπάρχουν και τα δύο, «για να είνε άρτιος ο άνθρωπος του Θεού» και να μην κουτσαίνη η ζωή μας ως προς το μέρος που λείπει. Διότι η πίστι είνε αυτή που μας σώζει, όπως λέει ο απόστολος, «όταν δείχνεται ζωντανή με έργα».

Όταν τα δύο αυτά συνυπάρχουν και αλληλοενισχύονται, τότε είμαστε στο σωστό δρόμο, έχουμε ελπίδα σωτηρίας.

Την ορθοδοξία, βέβαια, εμείς την έχουμε ως κληρονομία από τους προγόνους και τους γονείς μας…

Δεν κουραστήκαμε για να την αποκτήσουμε!

Τι γίνεται όμως με την ορθοπραξία;

Εδώ καλούμεθα να αγωνιστούμε!

Λέει ο Μ. Βασίλειος. «Την μεν πίστιν ομολογούμεν πάντες, ουκέτι δε πάντες κατά τας εντολάς πολιτευόμεθα», την μεν ορθή πίστη όλοι την ομολογούμε, αλλά δεν ζούμε όλοι κατά τις θείες εντολές (P.G. 30, 236B-C).

Όταν έχουμε ορθοπραξία και ενάρετη ζωή, τότε είμαστε συνεπείς με το πιστεύω μας!

Διαφορετικά, οι λεγόμενοι ορθόδοξοι είμεθα ασυνεπείς και υποκριτές!

«Δεν ωφελούμεθα σε τίποτα προς σωτηρίαν από την ορθή πίστη μας όταν η ζωή μας είνε διεφθαρμένη», φωνάζει ο ι. Χρυσόστομος (Ε.Π.Ε. 12, 522-524. P.G. 59, 50), διότι άλλα λέμε και άλλα πράττουμε, άλλα διακηρύσσουμε και άλλα εφαρμόζουμε.

Όποιος μαζί με την ορθή πίστη προσπαθεί να έχει και ορθή ζωή, αυτός δίδει καλή μαρτυρία για την πίστη του και κάνει και τους έξω, αν μη τι άλλο, τουλάχιστον να τη σέβονται.

Η πρώτη Εκκλησία ακτινοβολούσε χάρη και δύναμη στον κόσμο, διότι ο βίος της ήτο συνεπής με την πίστη της. Και πάντα όταν ο Χριστιανός αγωνίζεται να εφαρμόζει αυτά που πιστεύει, είναι σεβαστός και απολαύει τιμής μέσα στην κοινωνία που τον περιβάλλει, ακόμη και όταν δεν συμφωνούν όλοι με την πίστη του.

Και δεν κερδίζει μόνο τιμή και σεβασμό.

Ο συνεπής Χριστιανός γίνεται σιγά – σιγά μαγνήτης που ελκύει και τους άλλους στην πίστη του.

Λέει ο Μ. Βασίλειος. «Δέλεάρ εστι προς την της αληθείας πιθανότητα η κατά την πολιτείαν επιδεικνυμένη ακρίβεια». δόλωμα, αγαθό δόλωμα, που ελκύει και πείθει για την αλήθεια της πίστεώς του, γίνεται η ακρίβεια που δείχνει ο Χριστιανός στη ζωή του (P.G. 30, 637C).

Ένα παράδειγμα από την ιστορία, με σύγχρονες προεκτάσεις:

Στην Αλεξάνδρεια επικρατούσε λοιμός και ο κίνδυνος να μεταδοθεί η ασθένεια και σε άλλους έκανε ακόμα και τους στενούς συγγενείς να εγκαταλείπουν τους αρρώστους μόνους στα σπίτια και ν’ απομακρύνονται από φόβο για τη ζωή τους…

Οι Χριστιανοί, όμως, πλησίαζαν, έμπαιναν στα σπίτια με κίνδυνο της ζωής τους και συμπαρίσταντο στους εγκαταλελειμμένους ασθενείς ειδωλολάτρες.

Τότε πολλοί είπαν: Η δική σας πίστη είναι αληθινή, θέλουμε και εμείς να γίνουμε Χριστιανοί!

Χωρίς λόγια ή κήρυγμα, και μόνη της η ζωή του σωστού και αληθινά Ορθόδοξου Χριστιανού με την εκκωφαντική της σιωπή στην αληθινή πίστη όλο τον κόσμο καλεί!

Έτσι εξηγείται πώς η Εκκλησία και υπό διωγμούς και κατατρεγμούς, αντί να εξασθενεί και να διαλύεται, ενισχύετο και εξαπλωνόταν…

Όσο το αίμα των παιδιών της εχύνετο, τόσο περισσότερο αυτή διεδίδετο….

Αλλά και εν καιρώ ειρήνης. έλεγε ο ειδωλολάτρης διδάσκαλος της ρητορικής Λιβάνιος για τη μητέρα του μαθητού του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου «Βαβαί οίαι γυναίκες παρά Χριστιανοίς εισι», πω πω τι γυναίκες υπάρχουν στους Χριστιανούς!

Η αγία ζωή και το ένδοξο τέλος των Χριστιανών εκείνων, η ομολογία και το μαρτύριό τους, ήταν η πιο έγκυρη υπογραφή με την οποία επεσφράγιζαν την ορθή και άμωμο πίστη τους.

Και αντίθετα: Όταν η ορθή πίστη δεν συνοδεύεται και από ορθή ζωή, τότε ο Χριστιανός κάνει την πίστη του ανάξια σεβασμού.

«Όταν εμείς εν έργοις ασχημονώμεν, ποίοις στόμασι διαλεξόμεθα περί δογμάτων;», όταν εμείς ασχημονούμε με τα έργα μας, με ποια στόματα θα μιλήσουμε για τις αλήθειες της πίστεώς μας; λέει ο ι. Χρυσόστομος (Ε.Π.Ε. 16Β’, 498-502. P.G. 60, 440).

Όχι μόνο ανάξια σεβασμού αλλά και άξια διπλού χλευασμού κάνει την πίστη του ο ασυνεπής Χριστιανός: «Ο πιστός, βίον καταγέλαστον ζων, έσται μειζόνως καταγέλαστος», όταν ο πιστός ζη μια καταγέλαστη ζωή, θα γίνη περισσότερο καταγέλαστος (εν συγκρίσει με κάποιον άλλο), λέει πάλι ο ι. Χρυσόστομος (Ε.Π.Ε. 17, 66. P.G. 60, 490).

Και προχωρεί ακόμα περισσότερο λέγοντας. «Αιτία της σημερινής απιστίας είναι ο δικός μας ρυπαρός βίος» (Ε.Π.Ε. 18, 162. P.G. 61, 52).

Το δε αποκορύφωμα της ενοχής μας ποιο είναι; Ότι η ασυνέπειά μας κάνει να βλασφημείται το όνομα του Θεού. «Ουδείς αν ην έλλην, ει ημείς ήμεν Χριστιανοί, ως δει (κανένας δεν θα ήταν ειδωλολάτρης, αν εμείς ήμασταν Χριστιανοί όπως πρέπει).

Ας δείξουμε επί της γης ουράνια πολιτεία, για να προσελκύσουμε και τους άλλους στην πίστι» (Χρυσόστομος Ε.Π.Ε. 23, 282-286. P.G. 62, 551-552).

Αγαπητοί μου Συνεφημέριοι και αδελφοί Χριστιανοί,

Την πρώτη Εβδομάδα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής η Εκκλησία μας την έχει αφιερώσει στην Εξωτερική Ιεραποστολή, σε όλους εκείνους οι οποίοι συνεχίζουν το έργο των Αποστόλων και ευαγγελίζονται στις ψυχές των ανθρώπων όπου γης το σωτήριο μήνυμα του Χριστού, στα ζούγκλα της Αφρικής, στις στέπες της Ασίας ή στα βάθη της Λατινικής Αμερικής.

Δύσκολο και επικίνδυνο έργο, αλλά ευλογημένο από το Θεό…

Δεν μπορούμε όλοι να το αναλάβουμε, δεν μπορούμε όλοι να μαθητεύσουμε πάντα τα έθνη, κατά την εντολή του Αναστημένου Κυρίου μας!

Μπορούμε, όμως, και πρέπει να μαθητεύσουμε στο Χριστό τους γύρω μας, την οικογένειά μας, τους φίλους μας, τους συναδέλφους μας, την κοινωνία μας, με την ορθοδοξία και την ορθοπραξία μας, και να καταστούμε αληθινοί Μαθητές του Κυρίου, άξιοι σκυταλοδρόμοι της ορθοδόξου πίστεως που παρελάβαμε από τους πατέρες μας και παραδίδουμε στα παιδιά μας!

Σε μια εποχή γεμάτη ανασφάλεια, κινδύνους και φόβους, αλλά και υποκρισία, βία,

μίσος, εκμετάλλευση, εγωισμό και κοινωνική αναλγησία, εύχομαι ο Αγαθός Κύριος να χαρίσει στην καρδιά του καθενός μας όλα τα ουράνια δώρα, όλες τις ευαγγελικές αρετές, την πίστη και την αγάπη και την ελπίδα και την προσευχή και την νηστεία και την υπομονή και την πραότητα και την ταπείνωση, ώστε να μπορέσουμε να αντέξουμε τον προσωπικό μας αγώνα, να διαφυλάξουμε την ψυχή μας αλώβητη και να γίνουμε του κόσμου το αλάτι και το φως!”

Μετά το πέρας της Ακολουθίας, ο ομιλητής, Αρχιμ. Αλέξιος Παπαδόπουλος, μετέφερε τις ευχές του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Σύρου κ. Δωροθέου Β’, διένειμε σε όλους τους παρισταμένους εικόνες των Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης και ευχαρίστησε τον ευσεβέστατο ιδιοκτήτη και Προνοιάρχη του Ναού κ. Αθανάσιο Μαρτίνο για την φιλοξενία του.